

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

Erstatning for overtrædelse af EU's udbudsdirektiver

Steen Treumer
Instituteder, professor, Ph.D.,
Juridisk Institut,

Dansk Forening for Udbudsret, 14. November 2007

1. Introduktion

- **Erstatningsbeføjelsens betydning for håndhævelsen**
- **Udviklingen i dansk og udenlandsk praksis**

Klar stigning i sagsantallet i Danmark

Udvikling i EU fra næsten totalt fravær af sager til adskillige sagsanlæg og tildelinger af erstatning

- **Afviger tilgangen til disse sager fra traditionel national erstatningsret?**

2. Retsgrundlaget (udvalgte retskilder)

Uklarhed om retstilstanden

- **National ret (traditionel ret & ny EU-retsligt baseret regulering)**
- **Kontroldirektiverne: Direktiv 89/665 artikel 2 (1) og direktiv 92/13 artikel 2 (7) - NB under revision**

- **EU-retlige principper af særlig relevans:**

Effektivitetsprincippet og ækvivalensprincippet

- **Generelt fravær af retspraksis fra EF-domstolen af direkte relevans**
- **EF-domstolens praksis om medlemsstatens ansvar?**

3. Ansvarsgrundlaget (1)

Flere mulige fortolkninger:

- 1) Enhver overtrædelse, jf. analogi fra EF-domstolens praksis på ligestillingsområdet**
- 2) Lempede krav til ansvarsgrundlaget, jf. det EU-retlige effektivitetsprincip**
- 3) Almindelig national (dansk) erstatningsret**
- 4) Krav om en "kvalificeret overtrædelse", jf. EF-domstolens praksis i relation til medlemsstaternes erstatningsansvar**

3. Ansvarsgrundlaget (2)

- **Praksis fra Klagenævnet for Udbud (DK)**

(Kendelse af 3. februar 2005, Sammenslutningen af Glatførebekæmpende Vognmænd i Nordjyllands Amt ApS mod Nordjyllands Amt)

Kendelse af 8. marts 2005, Per Aarsleff A/S mod Amager Strandpark I/S

Nævnet lagde til grund at dansk rets almindelige erstatningsregler finder anvendelse

Smh. Med litteraturen, udenlandsk retspraksis og lovgivning samt C-275/03, Kommissionen mod Portugal

4. Positiv opfyldelsesinteresse (1)

Typiske overvejelser i forbindelse med erstatningssøgsmål

- **Blacklisting**
- **“Kontrakten eller pengene”**
- **Behersket interesse hvis den positive opfyldelsesinteresse er helt uden for rækkevidde (smh. med udvikling fsva negativ kontraktsinteresse)**

Retsgrundlag?

Litteraturen

Trenden i udenlandsk retspraksis

4. Positiv opfyldelsesinteresse (2)

Bevisbyrdespørgsmål

Klagenævnets kendelse af 3. juli 2002, Judex A/S mod Århus Amt, appelleret til Landsretten (2,1 mio. kr.)

Omvendt bevisbyrde?

**Vestre Landsrets dom i sagen af 16. marts 2004
Lempelse af bevisbyrden**

**Typisk betydelig skepsis over for den
erstatningssøgendes egen avanceopgørelse**

4. Positiv opfyldelsesinteresse (3)

Substitution af tildelingskriteriet det økonomisk mest fordelagtige bud med tildelingskriteriet laveste pris

- **Klagenævnets kendelse af 8. marts 2005, Per Aarsleff A/S mod Amager Strandpark I/S (5 mio. kr.). Indbragt for Østre Landsret**
- **Klagenævnets kendelse af 12. oktober 2004, Køster Entreprise A/S mod Morsø Kommune og Østre Landsrets dom i sagen af 19. december 2005**

5. Konklusion

- **Erstatningssøgsmålet har fået markant betydning i Danmark og enkelte andre lande i Europa**
- **Tendenser i dansk praksis fra Klagenævnet for Udbud og de almindelige domstole**
- **Konsekvenserne af udviklingen for de involverede parter**
- **Stadig betydelig uklarhed om retstilstanden**

6. Litteraturhenvisning

S. Treumer, Public Procurement Law Review, nr. 4, 2006 s. 159-240 (red.). Temanummer om erstatning for overtrædelser af EU's udbudsregler med artikler om retstilstanden i Frankrig, Tyskland, England, Sverige og Norge samt en indledende artikel af undertegnede

S. Treumer, "Damages for Breach of the EC Public Procurement Rules from a Danish Perspective", European Business Organization Law Review 2004, s. 563-576.

S. Treumer, "Erstatning for overtrædelser af EU's udbudsregler – særligt om praksis fra Klagenævnet for Udbud", s. 265-275 i Julebog 2004 fra Juridisk Institut, Jurist og Økonomforbundets Forlag 2004.